

Gemeente

Asten

**Tussentijdse rapportage
Najaar 2023**

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Beleidsafwijkingen	4
3. Financiën	7
4. Bijlagen.....	12
Bijlage 1 Financieel overzicht.....	13

1. Inleiding

Aanleiding

In de Financiële Verordening 2016 van de gemeente Asten is in artikel 5 vermeld dat de raad twee maal per jaar een tussentijdse rapportage ontvangt. Dit betreft een afwijkingenrapportage. Dat voorkomt onnodige herhaling van afspraken die met u zijn gemaakt.

Deze tussentijdse rapportage geeft u inzicht in de voortgang van de door u vastgestelde programmabegroting 2023. De raad moet immers kunnen toetsen of de daarin gemaakte afspraken worden opgevolgd.

Naast de beleidsafwijkingen gaat de tussentijdse rapportage in op de begrotingswijzigingen ten opzichte van de programmabegroting 2023 van januari tot en met augustus 2023.

Opbouw rapportage

De opbouw van de tussentijdse rapportage is als volgt:

Hoofdstuk 1. Inleiding: Dit hoofdstuk bevat de algemene uitgangspunten en de opbouw van de tussentijdse rapportage.

Hoofdstuk 2. Beleids- en andere afwijkingen januari tot en met augustus 2023: In de programmabegroting 2023 zijn per programma de ambities en activiteiten benoemd. Het coalitieakkoord 2022-2026 'Gedreven door passie en ambitie' is daarbij als uitgangspunt gekozen. Indien gedurende de vermelde periode wordt afgeweken van de gemaakte afspraken met betrekking tot deze activiteiten is dit hier vermeld en verantwoord. Daarnaast kunnen hier specifieke onderwerpen die speciale aandacht vragen worden toegelicht.

Hoofdstuk 3. Financiën: In dit hoofdstuk verkrijgt u inzicht in de begrotingsafwijkingen van januari tot en met augustus 2023 ten opzichte van de programmabegroting 2023 en wordt het effect daarvan op de financiële positie en de grondexploitatie van de gemeente Asten inzichtelijk gemaakt.

Hoofdstuk 4. Bijlagen: In dit hoofdstuk is een tabel opgenomen waarin de begrotingsafwijkingen per programma zijn gepresenteerd.

Leeswijzer

In de tabellen in deze rapportage betekent '+' een voordeel en '-' een nadeel, tenzij anders is vermeld.

2. Beleidsafwijkingen

Donut voortgang

De totale voortgang van de activiteiten uit de Begroting 2023 t/m augustus ziet er als volgt uit:

Uitleg kleuren:

Er wordt SMART gepland. Dat betekent dat concreet wordt aangegeven in welk kwartaal, in welke week of op welke dag (bij wettelijke termijnen) een besluit moet zijn genomen of een activiteit gereed moet zijn.

Als dit niet concreet kan worden aangegeven, wordt niet een willekeurige planning gegeven. Dat geeft immers de schijn van realistische planning en dat is in strijd met het uitgangspunt van SMART plannen. In dat geval wordt gepland op kalenderjaar: zolang de activiteit nog in het kalenderjaar kán plaatsvinden wordt de kleur groen gebruikt. Oranje wordt het als de activiteit niet op tijd is gestart om waarschijnlijk nog op tijd te kunnen worden afgerond. Rood wordt het als de planningstermijn (kwartaal, week, dag of kalenderjaar) is overschreden. In deze donut is nu ook de optie 'niet gestart' meegenomen. Er staan namelijk ook activiteiten in de Begroting waarvan uitvoering en realisatie pas ná 2023 plaatsvindt. In die gevallen kan dan voor 'niet gestart' als optie worden gekozen.

Afwijkingen per programma

In de tussentijdse rapportages zijn alleen afwijkingen op de begroting gerapporteerd om onnodige herhaling te voorkomen. Hetgeen volgens planning verloopt is dus *niet* opgenomen. Hierna zijn per programma uit de programmabegroting 2023 de afwijkingen van januari tot en met augustus 2023 benoemd en verantwoord. Het gaat dus om de categorieën 'gevarzone' (oranje) en 'achter op planning' (rood) in bovenstaande donut.

1. Bestuur en Veiligheid

Geen afwijkingen.

2. Ruimtelijk Domein

Bouwen en goed wonen				
Activiteit		Verantwoording afwijking activiteit		
Verdere uitbreiding in Ommel met het project Kluizendries-Kluisstraat.		Tegen het ontwerpbestemmingsplan is een zienswijze ingediend, waardoor vertraging optreedt in de planprocedure. Momenteel vindt over de inhoud van de zienswijze nader overleg plaats tussen de betrokken agrariër, de projectontwikkelaar en de gemeente. Insteek is om tot een gezamenlijke oplossing te komen, waardoor de bestemmingsplanprocedure nog in 2023 kan worden voortgezet. Een en ander betekent dat er vertraging optreedt in het beoogde bouwproces.		
Planning B 2023	Prognose gereed			
31-12-23	n.n.b.		Team	Ruimte

3. Sociaal Domein

Geen afwijkingen.

4. Financiën, Control en Economie

Sterke lokale economie en mobiliteit				
Activiteit		Verantwoording afwijking activiteit		
Wij willen dat de dienstverlening van het openbaar vervoer zo snel mogelijk terugkeert naar het niveau van voor Corona. Dat wil zeggen meer bussen van en naar station Helmond. Daarnaast willen wij de mogelijkheden onderzoeken voor een betere verbinding met het openbaar vervoer naar de gemeente Deurne. Hiervoor gaan wij in gesprek met de concessiehouder, provincie en MRE.		Als gevolg van aanhoudend personeelstekort kan Hermes de beloofde verbeteringen in de dienstverlening vooralsnog niet waarmaken. Er wordt nog steeds met een uitgekleden dienstregeling gereden. Er is veel onvoorspelbare rituitval wat de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer niet ten goede komt. De provincie en MRE hebben Hermes verzocht om de rituitvallen zo laag mogelijk te houden en een dienstregeling in te voeren die past bij de beschikbaarheid van het personeel. Daarnaast verzoeken de provincie en MRE Hermes om vol in te zetten op personeelswerving en een zo snel mogelijke opschaling in de dienstverlening.		
Planning B 2023	Prognose gereed			
31-12-24	n.n.b.		Team	Ruimte

3. Financiën

Het behandelen van de tussentijdse rapportage is een typisch controle moment. In de begroting wordt het werk gepland, de organisatie start met de uitvoering van de begroting en de raad controleert of de uitvoering conform afspraken verloopt.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële begrotingsafwijkingen en het effect daarvan op de financiële positie van de gemeente Asten. In hoofdstuk 4 is een bijlage opgenomen waarin de begrotingsafwijkingen per programma zijn gepresenteerd. Hierbij is direct inzichtelijk gemaakt op welke post de betreffende afwijking van invloed is. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende posten:

- Onvoorzien incidenteel en onvoorzien structureel;
- Reserve eenmalige bestedingen;
- Algemene reserve;
- Voorzieningen;
- Overige reserves.

De begrotingswijzigingen hebben uiteraard invloed op de financiële positie van de gemeente. De financiële positie wordt weergegeven door de post onvoorzien, de reserve eenmalige bestedingen en de algemene reserve. In onderstaande tabellen zijn de begrotingsafwijkingen verwerkt tot een totaaloverzicht.

Post onvoorzien

De in de begroting opgenomen post onvoorzien bestaat uit twee onderdelen, één voor onvoorziene structurele tegenvallers en één voor onvoorziene incidentele tegenvallers in de exploitatie.

Onvoorzien 2023 (x € 1)		
Omschrijving	Incidenteel	Structureel
Geraamd in begroting 2023	55.000	0
Winstbestemming resultaat jaarrekening 2022 ter afdekking tekort tussentijdse rapportage	-215.679	455.029
Tussentijdse rapportage voorjaar 2023	258.515	-455.029
Restant na besluitvorming raad	97.836	0
Tussentijdse rapportage najaar 2023 (zie hoofdstuk 4)	7.662	
Stand na tussentijdse rapportage voorjaar 2023	105.498	0

De post onvoorzien geeft een tussenstand van het resultaat 2023 weer. De stand van onvoorziene bedraagt ná de mutaties in de tussentijdse rapportage najaar 2023 € 105.498,=.

De tussentijdse rapportage najaar 2023 laat een positief resultaat zien van € 7.662,=. Dit betreft alleen incidentele mutaties voor 2023. Eventuele structurele mutaties zijn verwerkt in de begroting 2024.

De verslagperiode loopt van januari tot en met augustus 2023.

Zorgkosten sociaal domein 2023

Zorgkosten Asten	Begroting 2023	Prognose 2023	Vershil
Wmo	3.863.611	3.781.000	82.611
Wmo Beschermd Wonen	-437.000	-504.405	67.405
Jeugd	3.937.225	4.489.726	-552.501
Jeugd Voogdij / 18+	0	-633.621	633.621
BMS	362.000	398.000	-36.000
Totaal	7.725.836	7.530.700	195.136

De verwachte zorgkosten 2023 blijven binnen de budgetten van de begroting 2023.

Er zijn echter binnen de budgetten een paar flinke verschillen.

Er wordt voorgesteld om het verwachte voordeel nu nog niet ten gunste van het resultaat te brengen gezien de grote onzekerheid en grote financiële consequenties over en bij instroom nieuwe cliënten Jeugd.

Wmo

De verwachte kosten voor Wmo zijn lager omdat er minder (nieuwe) cliënten zijn dan verwacht.

Daarnaast zijn er minder kosten voor woningaanpassingen.

Wmo Beschermd Wonen

In de tussentijdse rapportage voorjaar 2023 is een voordeel meegenomen door een overschot op de middelen Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang in 2022.

In werkelijkheid valt het voordeel hoger uit.

Jeugd

De verwachte kosten voor Jeugd zijn fors hoger door toename van het aantal cliënten en hogere kosten per cliënt.

De verwachte kosten stijgen vooral door 2 nieuwe cliënten gesloten jeugdzorg en 1 nieuwe cliënt landelijke zorg (330K). Daarnaast is er een toename voor zorgkosten Jeugd begeleiding middel (200K) en kosten voor korte inzet van crisisproducten (35K).

Daartegenover staat dat bij de meicirculaire 2023 een bedrag is ontvangen voor de compensatieregeling voogdij / 18+ over 2020 en 2021.

BMS

De verwachte kosten voor bijzondere bijstand zijn hoger dan begroot doordat meer mensen een beroep doen op de regeling.

Voor 2023 blijven de verwachte kosten, door de incidentele meevaller Voogdij / 18+, dus binnen de begroting.

Voor 2024 hebben de ontwikkelingen wel nadelige consequenties.

Deze zullen meegenomen worden in de begroting 2024.

Reserve eenmalige bestedingen

Doel van deze reserve is om eenmalige uitgaven af te dekken.

Prognose stand reserve eenmalige bestedingen (x € 1)	
Stand 1 januari 2023 (cf jaarrekening 2022)	8.995.494
Claims tlv reserve eenmalige bestedingen voorgaande jaren	-5.708.274
Geplande mutaties Begroting 2023	-1.977.329
Implementatie financieel systeem	-150.000
Resultaat jaarrekening 2022	3.398.064
Restant na besluitvorming raad	4.557.955
Mutaties tussentijdse rapportage najaar 2023	728.687
Stand na tussentijdse rapportage	5.286.642

In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn ook voor de jaren 2024 t/m 2026 claims geraamd ten laste van de reserve eenmalige bestedingen. Bij de Voorjaarsnota 2024 zijn deze toekomstige claims geactualiseerd. Verwachte saldo op 31-12-2026 is inclusief deze claims € 3.059.079,=.

Algemene reserve

De hoogte van het vrij aanwendbare deel wordt berekend aan de hand van de provinciale norm (gewenst weerstandsvermogen). Het resterende deel van de algemene reserve wordt meegenomen bij de berekening van de weerstandscapaciteit. De algemene reserve van het grondbedrijf is gevormd om toekomstige risico's binnen het grondbedrijf af te dekken.

Algemene reserve (x € 1)			
	Vrij aanwendbaar	Weerstands-capaciteit	Grondbedrijf
Stand per 1 januari 2023	2.086.991	9.933.459	3.363.938
Voordelig saldo conform begroting 2023.			346.645
Stand voor tussentijdse rapportage	2.086.991	9.933.459	3.710.583
Mutaties Turap najaar ivm bijstelling resultaat Loberbosch fase 3 en Biesvelden fase 1			-717.156
Stand na tussentijdse rapportage	2.086.991	9.933.459	2.993.427

Bijstelling begrotingen grondexploitaties

De calculaties van de projecten zijn geactualiseerd bij de jaarrekening 2022. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 is ook besloten om de bijgestelde calculaties in de begroting 2023 te verwerken. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2022, paragraaf Grondbeleid.

Resultaten grondbedrijf 2023 en prognose

Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de 'percentage of completion methode' (POC methode). Deze methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten verkeert. Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Wanneer bijvoorbeeld 62% van de grondexploitatie is gerealiseerd, moet 62% van het geraamde resultaat als tussentijdse winst worden genomen.

De verwachte resultaten 2023 tot en met 2026 zijn een inschatting en zien er als volgt uit:

Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Bouwgrond in exploitatie				
Loverbosch oostzijde (fase 1)	11.086	99.773		
Loverbosch (fase 2)	98.153	49.077	49.077	
Loverbosch (fase 3) resultaat in 2029				
Biesvelden (fase 1) resultaat in 2031				
Heusden Oost (fase 1)	27.628	20.721	20.721	
Heusden Oost (fase 2)	41.228	0		
Heusden Oost (fase 3)	216.826	216.826	216.826	216.826
Ommel Oost (fase 1)				
Florapark	11.724			
Niet in exploitatie genomen gronden				
Strategische grondaankopen	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Ontwikkelingskrediet	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	346.645	326.397	226.624	156.826
Resultaat t.l.v of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	346.645	326.397	226.624	156.826

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen VPB, daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf. Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten en de te betalen VPB zal deze reserve afgeroomd worden ten gunste van de reserve eenmalige bestedingen.

Toelichting per grondexploitatie

Loverbosch Oostzijde fase 1

Het resultaat is € 1.366.492,= positief. Van dit resultaat is tot en met 2022 € 1.255.633,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 110.859,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Loverbosch fase 2

Het resultaat is € 595.645,= positief. Van dit resultaat is tot en met 2022 € 350.262,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 245.383,= wat nog gerealiseerd moet worden (t/m 2027).

Loverbosch fase 3

Het resultaat is € 538.311,= negatief in 2029, voor dit verlies is een voorziening getroffen.

Biesvelden fase 1

Het resultaat is € 509.605,= negatief in 2031, voor dit verlies is een voorziening getroffen.

Heusden Oost fase 1

Het resultaat is € 570.041,= positief. Van dit resultaat is tot en met 2022 € 500.971,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 69.070,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Heusden Oost fase 2

Het resultaat is € 1.091.257,= positief. Van dit resultaat is tot en met 2022 € 1.050.029,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 41.228,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Heusden Oost fase 3

Het resultaat is € 1.084.128,= positief. Van dit resultaat is tot en met 2022 € 0,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 1.084.128,= wat nog gerealiseerd moet worden (t/m 2027).

Florapark

Het resultaat is € 3.070.950,= positief. Van dit resultaat is tot en met 2022 € 3.059.226,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 11.724,= wat nog gerealiseerd moet worden.

4. Bijlagen

Bijlage 1 Financieel overzicht

Overzicht begrotingsafwijkingen januari tot en met augustus 2023 (x € 1) (+ = voordeel; - = nadeel)	Datum B&W besluit	Incidenteel	Structureel	Reserve eenmalige bestedingen	Algemene reserve (incl. grondbedrijf)	Voorzieningen	Overige reserves	Toelichting
Naam programma in programmabegroting 2023				prognose stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	stand voor tussentijdse rapportage	
Omschrijving mutatie		€ 97.836	€ 0	€ 4.557.955	€ 15.731.033	€ 14.653.693	€ 14.907.490	
1. Bestuur en Veiligheid								
Verplichte controle brandkranen 1 keer per 3 jaar.	n.v.t.	-7.000						
Bijramen budget voor projectplan regionale samenwerking arbeidsmarktstrategie Peelgemeenten onder andere ivm kosten programmamanager, extra koppeling AFAS en nieuwe website.	n.v.t.	-17.137						
Bijramen budget in verband met Tweede kamerverkiezingen 22 november 2023	n.v.t.	-35.000						
Incidentele kosten in verband met onderzoekskosten digitale inbraak.	n.v.t.	-14.000						
Extra kosten voor nieuwe koppeling voor het Handelsregister vanwege overgang van Verseon naar Djuma.	n.v.t.	-2.410						
Het budget voor vervanging van de elektriciteitskasten op het evenemententerrein is niet toereikend, de offertes zijn € 15.000 hoger. Dekking kan worden verkregen uit het verlagen van het krediet voor vervanging van containers bij Udas. Zie bij programma 2. Dit is budgetneutraal.	n.v.t.							
De huur van de gemeentegrond ten behoeve van het exploiteren van een terras niet in rekening brengen in 2023 en op die manier de horeca in de gemeente Asten extra te ondersteunen. Aanleiding hiervoor is een dringende oproep van Koninklijke Horeca Nederland afdeling Asten voor ondersteuning aan de sector vanwege alsmar oplopende kosten waarmee horecaondernemers worden geconfronteerd terwijl zij de klap van de coronapandemie nog niet voldoende hebben verwerkt. De gedeelde inkomsten van € 27.880,= kunnen gedeeltelijk worden afgedekt uit hogere legesopbrengsten kabels en leidingen. Per saldo wordt € 18.000,= ten lasten van de post onvoorzien gebracht in 2023.	5-12-2023	-18.000						
Subtotaal programma 1. Bestuur en Veiligheid		-93.547	0	0	0	0	0	
2. Ruimtelijk Domein								
Afval: de vergoeding die we van Nedvang ontvangen voor ingezamelde tonnages PMD wordt hoger doordat het tarief is verhoogd.	n.v.t.	15.000						
Afval: kosten Milieustraat zijn lager door minder aanbod van afval.	n.v.t.	30.000						
Voorbereidingskosten voor een nieuwe zoutbods / silo.	n.v.t.	-5.000						
De verlichting in de hal van het gemeentehuis vervangen en ombouwen naar Led. Met de extra kosten is in de onderhoudsvoorziening geen rekening gehouden.	n.v.t.	-4.700						
Vervanging van de CV-ketels in 2 gemeentewoningen door hybride CV-ketels in het kader van de verduurzamingsopgave. Met de extra kosten is in de onderhoudsvoorziening geen rekening gehouden.	n.v.t.	-30.000						
Bijstelling resultaat Loverbosch fase 3 naar € 538.311,= negatief. In memo aan de raad 26 september 2023 en 20-6-2023 is toegeacht dat gedurende het ontwikkeltraject wijzigingen zijn doorgevoerd die financieel zijn vertaald. Het gaat om stijgende kosten bouw- en woonrijp maken, toevoegen schoolgebouw, laag uitgiftepercentage etc. Omdat het tekort is toegenomen moet er € 498.496,= in de voorziening waardevermindering gronden worden gestort ten laste van de reserve grondbedrijf.	22-8-2023				-498.496			
Bijstelling resultaat Biesvelden fase 1 van € 290.945,= naar € 509.605,= negatief. In memo aan de raad 26 september 2023 is toegeacht dat het resultaat na actualisatie € 509.605,= negatief is. Omdat het tekort is toegenomen moet er € 218.660,= in de voorziening waardevermindering gronden worden gestort ten laste van de reserve grondbedrijf.	22-8-2023				-218.660			
Parkeeronderzoek evaluatie blauwe zone is gekoppeld aan de Centrumvisie waardoor het onderzoek uitgebreider is dan in eerste instantie gepland.	n.v.t.	-7.550						
Verlagen van het krediet voor aanschaf containers bij Udas met € 15.000 ter dekking van verhoging van het budget voor vervanging van de elektriciteitskasten op het evenemententerrein. Zie bij programma 1. Dit is budgetneutraal.	n.v.t.							
Bijdrage aan vervanging armaturen voor aanlichten kerktoeren Asten	n.v.t.	-4.250						
Hogere energiekosten in 2023 omdat dit jaar de clusterheffing energiebelasting van zowel 2022 als 2023 in rekening wordt gebracht (in verband met nieuw contract vanaf 2024).	n.v.t.	-55.408						
Subtotaal programma 2. Ruimtelijk Domein		-61.908	0	0	-717.156	0	0	
3. Sociaal Domein								
Geen afwijkingen. Toelichting financiële stand van zaken Sociaal Domein wordt toegelicht in Hoofdstuk 3 Financiën.								
Subtotaal programma 3. Sociaal Domein		0	0	0	0	0	0	
4. Economie en financiën								
Nadeel algemene uitkering in de meicirculaire 2023: De verwachte loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de maartbrief pakte in de meicirculaire lager uit.	n.v.t.	-488.232						Structurele lasten en baten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de begroting 2024.
Niet geraamde renteopbrengsten bij de schatkist over 2023 ivm positieve rentestanden (in 2024 wel meegerekend).	n.v.t.	450.000						
Eenmalig voordeel door vrijval van kapitaallasten doordat investeringen later plaatsvinden dan gepland.	n.v.t.	207.349						
De Gemeente Asten is in 2023 geselecteerd voor het uitvoeren van het accountantsprotocol gemeentelijke jaaropgave 2022 van Nedvang (verpakkingsafval). Hiervoor hebben we een extra opdracht aan onze accountant moeten verstrekken, kosten eenmalig € 6.000,=.	n.v.t.	-6.000						
Doordat minder is uitgegeven op een aantal investeringskredieten kan de dekking voor de kapitaallasten die daarvoor was voorzien in de reserve kapitaallasten, vervallen. Het betreft een voordeel dat in de afgelopen jaren is ontstaan. Het voordeel wordt toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen.	n.v.t.			728.687				
Subtotaal programma 4. Economie en financiën		163.117	0	728.687	0	0	0	
Totaal mutaties programma 1 t/m 4		7.662	0	728.687	-717.156	0	0	
Standen na verwerking Tussentijdse rapportage najaar 2023		€ 105.498	€ 0	€ 5.286.642	€ 15.013.877	€ 14.653.693	€ 14.907.490	